

REDACTIUNEA,
Administraţiunea și Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 226.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nerancante nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administraţiunea
Braşov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emmeric Le-
ner, Heinrich Schalek, A. O-
pplik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-körut
Preţul inseraţiunilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicaţie. Publicării
mai dese după tarife și invo-
ială. — REGLAMENTE pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumerează la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea. Piaţa mare
ţării Nr. 90. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inseraţiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 228.

Braşov. Joi 22 Octomvrie (4 Noemvrie).

1909.

Creștinii-sociali.

Dare de seamă.

Duminecă s'a făcut transforma-
rea partidului economic al creștinilor
sociali în partid politic, și după cum
se anunțase înainte, tot atunci s'a fă-
cut alegerea de al doilea președinte,
iar nu de președinte sau vicepreșe-
dinte, căci postul cel dintâiu era ocu-
pat deja de canonicul Al. Giesswein,
care, ca un intemeietor al partidului
nu putea fi înălțat. Astfel s'au ales
deci doi președinți, cu aceleași atri-
buțiuni și drepturi.

Despre noul președinte, contele
Paul Szapary, putem constata două
lucruri. E un prieten al lui Dr. Lueger
și împreună cu Kristoffy a fost văzut
des în jurul principelui Francisc Fer-
dinand.

Despre decursul adunării de Du-
minecă putem fixa un moment care
stă desigur în legătură cu acele prie-
tinii. Anume depeșele omagiale trimi-
se M. Sale Regelui și principelui
moștenitor. Cea trimisă principelui
este:

Partidul creștin-social din Ungaria,
din congresul regnicolar de aziăzi, sa-
lută cu supunere pe Alteța Voastră, ca
pe moștenitorul Coroanei sfântului Ște-
fan. Să dea Dumnezeu Maghiarilor, ca
Alteța Voastră, purtând Coroana sfântă,
să vadă fericită în numele adevărului
și a drepturilor popoarelor, națiunea
maghiară pururea credincioasă patriei
sale și Regelui.

Răspunsul la depeșa omagială a
sosit încă noaptea aceea, în ungu-
rește.

Mulțumesc din inimă d-lui conte și
membrilor din partidul creștin-social
pentru omagiile trimise de la congres
și sunt foarte vesel de manifestările de
credință către dinastie și de sentimente
patriotice.

Atâta. Programul, desfășurat de
noul președinte, ca un program al

seu, l-am dat într-un număr trecut,
aproape verbal. Mai e să amintim, că
ziaristul *Apsay* a vorbit desigur re che-
stia de naționalitate, și a fost des a-
probat, dar nu știm ce a spus. S-a
constituit pe urmă un comitet central
din d-nii *G. Lakatos*, *A. Szalanczy*,
redactor *I. Apsay*, *I. Radnay*, candi-
dat de avocat, *L. Moravicz*, învăța-
tor, *I. Pösz*, muncitor la fabrică, *I. Hu-
szár*, servitor la tribunal, *K. Lasz-
louszky*, intendent de moșie, *Dr. Kme-
tykó*, capelan, *Dvihally*, gazetar. Ca să
cunoască cetitorii noștri de ce spirit
este animat partidul, vom da mai la
vale câteva amănunte de la con-
gres.

Președintele *Giesswein*, canonic și de-
putat dietal (noi îl cunoaștem din o vor-
bire în care-și bătea joc de »patrioții cu
straiță« păzitori ai »ideii de stat«) a spus
în vorbirea de deschidere:

»Dorințele naționale sunt și pentru
noi un obiect de mare stimă. Steagul na-
țional nu e o simplă cărpă, și patria nu e
o concepție goală pentru noi, ca și înain-
tea ucenicilor lui Ferrer. Contrar cu so-
cialiștii noi dăm loc și momentelor morale
și sentimentale în luptele noastre econo-
mice. Vom clădi zidul veacului XX, pe te-
melia socialismului lui Széchenyi, a demo-
crației lui Kossuth și a înțelepciunii poli-
tice a lui Deák.

Mulțumind pentru alegerile făcute a
zis: în contele Szapary am găsit un to-
varăș care prin relațiile personale și nu-
mele lui celebru va face ca partidul nos-
tru să devie un partid de salon.

Vicepreședintele, avocatul Dr. *Laka-
tos Géza*, în raportul general de pe anul
trecut a dat seamă de încasările partidu-
lui, ce au fost pe an 23.461 cor. A mai spus
că vor scoate un ziar cotidian și că de la
1904, s'au format 170 asociații noi în să-
nul partidului.

Szapary, când a mulțumit pentru
cinstea ce i s'a făcut a zis că deviza lui
va fi ca și a lui Constantin cel mare: »in
hoc signo vincis!« Mai târziu în cursul

vorbirei de program, a zis despre chestiile
de drept public:

Sunt vesel că știu în programul par-
tidului anumite pretenziuni de reforme
militare și de reprezentarea în afară a țării
Dar fiindcă realizarea acestor pretenziuni
până acum a provocat necontenite diver-
gențe între noi și dinastie de-oparte, apoi
între noi și Austria, ceea ce a fost o pu-
ternică piedică pentru înaintarea noastră
economică și națională — din aceste mo-
tive aș dori să lăsăm la o parte deocam-
dată acele pretenziuni, dintră probemele ce
ne-am fixat...

Intrarea în sală a contelui Szapary,
și alegerea lui de president, a fost salu-
tată cu aplauze frenetice.

Redactorul *Szalanczy* a vorbit des-
pre votul universal. De ce ar fi o primej-
die pentru stat — zicea — dacă s-ar da
vot la 2 milioane de cetățeni, când acum
din 1 milion de alegători câteva mii as-
cultă de porunca guvernului alte câteva mii
de bănci, și câteva mii după cum sunt plă-
țiți? E modă de-o vreme, continuă, de a
zice că numai ceea ce vrea guvernul e
patriotism. El bine, noi vom zice că ceea
ce vrea guvernul e trădare de patrie! *In
urma volului plural, ovreimea țar ajunge
la o putere formidabilă. Față de 2 mi-
ioane de voturi ale celorlalți cetățeni, ovreii
ar avea 300.000 voturi!* (Oratorul a citat
cifre de statistică). Asta i adevărata tră-
dare a patriei și a creștinismului!

Szalanczy, ca și ceilalți oratori au
accentuat, că vor lucra pe aceleași
temelii ca și marele Széchenyi: întâi
și întâi vor duce o luptă economică,
căci numai o națiune întărită economi-
cește are nădejdi de izbândă sigură în
luptele politice.

»Comisar congresual.« În țara asta
a solgăbiraelor și comisariilor n-ar fi mi-
rare să-l avem și pe acesta. Ziarele gu-
vernului, scrisse românește, cel puțin, ni-l
făgăduesc. Unele fac chiar pe grozavul și
anunță cu siguranță, că, drept pedeapsă
pentru »politica« ce s-a făcut anul acesta:
»proximul congres național-bisericesc se va

putea ținea numai în prezența unui co-
misar regesc!«

Bine să fie venit...

Din Bucovina. Odată cu intrarea de-
putaților desidenți în partid, s-au înălțat
orice piedeci din drumul organizației par-
tidului național român, care de aci înainte
va continua a se face în acord cu depu-
tații baron Alexandru *Hormuzachi*, *C. Iso-
pescu-Grecu*, *T. Simionovici* și contele *F. Bellegarde*. În vederea acestei organizări
se va ține în curând o mare adunare na-
țională, care va preciza toate atribuțiile
și va lua toate dispozițiunile pentru ca o
disciplină de fier să domnească în partid.

Țarul în Basarabia. Cu prilejul in-
toarcerii sale din Italia, Țarul s-a oprit în
stația Razdelnaia din Basarabia, unde a
avut prilejul să primească o delegațiune
a nobilimei basarabene. Din delegație fă-
ceau parte *A. N. Krupenski*, mareșalul no-
bilimei Basarabiei; apoi mareșalii nobilime-
de prin județe după cum urmează: jud
Chișineu, *M. Teodosiu*; jud. *Orcheni*, *Bog-
dan*; jud. *Soroca*, *Buznea*; jud. *Bălți*. *N. Krupenski*; jud. *Hotin* și *Akerman*. Mareșalul
nobilimei provinciei, *A. Krupenski* a ținut
o cuvântare urând bună venire Țarului.
Țarul s-a interesat de situațiunea econo-
mică a Basarabiei și de nevoile popula-
țiunii.

Afurisenia sfântului Sinod din Ro-
mania. Luni sf. Sinod a ținut ședință sub
președinția *I. P. S. S. Mitropolit Primat
Nifon* episcopul Dunărei de jos, cetește
copia telegramei pe care a trimis-o epis-
copului Romanului, *Vineri*, de următorul
conținut:

»Prea Sfințite Stăpâne și întru
Christos prea iubite frate!

Fiind delegat de Sfântul Sinod, a
convorbi amândoi asupra incidentului din
ședința dela 12 Octomvrie c. și a Vă pofți
frățeste să veniți în mijlocul nostru pen-
tru pacea Sfintei noastre biserici naționale.
Vă rog respectuos să fiți bun a-mi răs-
punde unde și când ne putem întâlni.

(ss) Nifon, episcopul Dunărei de jos.

P. S. S. episcopul *Nifon* apoi declară
că deoarece canonicitate. legi sinodului
a fost discutată în parlament, din care fac
parte de drept mitropolii și episcopi, și
sanționată și promulgată de suveran, —

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Războiul din 1330

Între Carol Robert regele Ungariei și Basarab
Volvodul Țării Românești.

— Urmare. —

»Pe când, regele și oamenii săi nici
nu cugetau la așa ceva, se ivi de-odată, pe
vârful răpelor, o mulțime nenumărată de
Români, care răspândindu-se încoace și
încolo, începură să arunce cu săgeți și piluri
asupra oștirii regelui, ce se afla în fundul
drumului adâncit, și care nici nu se mai
putea numi drum, ci era numai ca o co-
rabie strămtă, unde se îmbulzeau unii pe
alții și unde cădeau din toate părțile os-
tașii cu caii cei mai buni, fiindcă nici nu
puteau să se urce pe râpele cele piezișe,
în contra Românilor, nici să meargă mai
înainte, ori să aștepte vre-un loc pe unde să
fugă, din cauza tăieturilor și îngrădituri-
lor de arbori ce le făcușe, ci erau prinși
cu toții ca peștii într-o plasă sau mreajă.
Aici cădeau, fără alegere, tineri și bătrâni,
principi și demnitari puternici. Această ne-
fericită întâmplare a ținut de Sâmbătă până
Marți, în cari zilele ostașii cei mai buni se
loviau unii de alții, cum se mișcă și se
clatină copiii în legăn, sau cum se mișcă
treștile bătute de vânt. Și s-a făcut acolo

un măcel îngrozitor și a căzut o mulțime
nenumărată de ostași, de principii și nobili,
Sâmbătă în ajunul Sf. Martin și în ziua
următoare, Duminecă. Au mai căzut acolo
și trei prepoșiți: magistrul Andreiu, pre-
poșitul bisericii din Alba, un bărbat foarte
venerabil, care era și vice-cancelarul Ma-
jestății regale, și dimpreună cu dansul s-a
pierdut acolo și sigiliul regatului; de ase-
menea a căzut acolo Mihail, prepoșitul din
Poșoga și Nicolae, prepoșitul din Alba
Transilvaniei. De asemenea au pierit acolo
cu moarte crâncenă, Andreiu preotul din
Șaros și monahul Petru din ordinea pre-
dicătorilor, un bărbat foarte onest, căroro
le-au bătut cuie de lemn în creierii cape-
telor. Au mai fost ucși acolo și unii din
preoții capelani ai regelui. În fine, a căzut
acolo o mulțime nenumărată de Cumani.

Iar cadavrele tuturor celor căzuți,
atăt ale persoanelor bisericești, cât și ale
nobililor mireni, au rămas acolo pe locul
de luptă, așteptând timpul reinvierii ge-
nerale.

»Românii făcură aci o mulțime de
prizonieri, atât răniți, cât și nerăniți; luară
dela cei căzuți o mulțime de arme și haine
prețioase, bani de aur și de argint, vase
prețioase, încingători, o mulțime de punți
cu groși de cei lați, un mare număr de
cai cu șei și frâne, și toate aceste le du-
seră și le predară lui Basarab. Iar regele
își schimbă armele și însemnele și îmbracă

cu ele pe Deseu fiul lui Dionisie, pe care-l
uciseră în mod crâncen, crezând că e în
suși regele. Apoi regele de abia putu scăpa
cu puțin credincioși de ai săi, pe cari li
luase pe lângă sine pentru apărarea per-
soanei sale. În jurul său sta ca niște zid-
duri de piatră: magistrul Donciu, cu fiul
său Ladislau, și cu alți oșteni dela curtea
regelui, și magistrul Martin, fiul lui Barend,
cari toți primeau asupra lor loviturile de
săbii și de săgeți ce cădeau ca ploaia, nu-
mai să scape de moarte viața regelui. Pe
când astfel mulțimea cea crâncenă a Ro-
mânilor ucidea fără nici o milă pe popo-
rul creștin și pe preoții cei unși ai lui
Christos, cădeau și din ei, în jurul oștirii,
ca muște, cari își pierduse dulceața untu-
lui: iar numărul Românilor ucși acolo de
Unguri numai socotitorul cel rafinat din
iad îl mai poate aduna. Cu acest rezultat
regele a sosit la Visegrad. Ungurii, cari
au purtat în timpurile trecute războaie
mari și grele în toate părțile, au suferit
această înfrângere, ca să nu se sumetească
de mulțimea învingerilor sale, sau cel pu-
țin să fie pedepsiți pentru superbia ce o
arătase mai înainte, așa ca să învețe a fi
umiliți și să știe, că în urma pedepsei pă-
rintești, vor merita și mai mult grația bu-
năvoinței divine, fiindcă Dumnezeu tatăl pe
acea li pedepsește, pe cari îi iubește.

(Va urma.)

Angheluș.

I. Agărbiceanu.

(Fine.)

Podul era legat acum, dar Angheluș
nu voia să se coboare. Spre marea mirare
a podarului, Angheluș îi zise în țigănește:

— »Tată, lasă mă să dorm peste
noapte la tine-n bordei!«

Podarul încremeni acum de-odată:
Să fie asta un ocaș, cu gânduri rele, ori
să fie un nebul? Da... nebul trebuie să
fie: l'a sculat pe-o groază de vreme ca
asta, să-l treacă, ș'acum, hai să-l culce la
dânsul.

— »Nu se poate voinice!« — zise po-
darul.

Angheluș aprinse o lampă de buzun-
ar, hotăscă, scoase punga, se aplecă pe
podeaua de scândură și varsă tot aurul
ce-l avea. Vor fi fost la douăzeci de gal-
beni.

— »Ți-am dat un galben pentru tre-
cere, dar ai tăi să fie toți de mă duci în-
napoi, și mă lași să mă odihnesc la tine-n
bordei!«

Lumina gazului, aurul ardea acolo
pe podele, bătrânul începu să se scarpine
în bară, iar Raveca începu să tremure.

— »la-i tată — zise ea — și adă-l
acasă!«

70 de klm. pe ceas era să se sfarame de pământ. Dar Le Blon a apăsât pe cârma de înălțime și mașina s-a avântat ca un cal, când îl înțepi cu pînții și a sărit peste barieră, apoi a atins pământul cu roatele, alergând cu o iuteală nespusă spre privitori. Dar Le Blon la 5 m. de aceștia, iar a apăsât pe cârmă și aeroplantul s-a înălțat iar pîn' la 20 de m. I-s-au rupt planurile de pânză, i-au crepat roțile s-au rupt aripile helicei și s-a prăbușit mașina jos, dar în mijlocul sfărâmurilor Le Blon a rămas teafăr.

Mulțimea l-a luat în brațe, l-a sărutat, și l-a dus în triumf.

Iată deci că aeroplanele ajung din ce în ce mai supuse voinței și dibăciei omului.

Invitare. Reuniunea de lectură română din Timișoara, având de scop promovarea intereselor culturale și sociale românești, a hotărât să aranjeze mai multe conveniri sociale, împreună cu reprezentanții teatrale, declamațiunii și dans. Înălțea se va ținea Sâmbătă în 6 Noiembrie st. n. a. c., în localitatea casei din Timișoara-Fabric. Inceputul la 8 oare seara. Intrarea liberă.

Program: 1) »Trei Doamne și trei trei«, poezie de G. Coșbuc. 2) »Otravă de hârciogi«, comedie într-un act. 3) »Duşmancele«, poezie de G. Coșbuc. 4) »Şeaua Țiganului«, anecdotă de Th. Speranță. 5) »Așa a fost să fie«, piesă populară într-un act de Alex. Țințariu. 6) Joc și veselie.

Cook la Polul Nord.

Călătoria povestită de el însuși.

Ziarul american New York Herald publică de aproape o lună de zile notele de călătorie ale drului Cook. Vom reproduce și noi câteva fragmente.

»Era peste puțină să dormim.

Eram într-o stare de excitare intensă. Picioarele noastre erau ușoare. Chiar câinii noștri resimțiră contagiunea înflăcărării noastre și porniră cu așa viteză, că abia îi putui potoli. Căutărăm din nou pe orizont ceva, care să ne dea știre despre apropierea centrului boreal; nu văzurăm însă nimic neobișnuit. Aceeași întindere de mare mișcătoare de gheață ca aceea, pe care trăiam de o vreme așa de lungă. Vederea ținutului, cu toate acestea, privit de ochi mai optimiști, se prezintă sub un nou aspect glorios.

Era o câmpie de aur, închisă în ziduri purpurii, cu vărfurile aprite. Era una din acele zile rare, când natura surâde, dându-ți putere. Pe măsură ce înainta ziua, splendoarea nopții de vară urmând zilei, aprindea mai tare focurile aurite pe suprafața zăpezii, pe când umbrele munților violenți, prin care trebuia să ne găsim drumul. Din pozițiunea în care mă găsisem, câteva sute de metri înaintea sâniilor, nu puteam să mă împotrivesc tentațiunii de a mă întoarce spre a vedea mișcarea echipei de căi în acest foc nou. În această direcțiune ordinea culorilor părea răsturnată, zidurile de gheață erau de aur și formau turnuri arzătoare, pe când câmpiile prezintau umbre purpurii și albastre.

Câinii înaintau pe această mare de culori, cu capul în pământ, cu coada în

aer, trăgând ca vitele de povară. Tinerii eschimoși cântau cântece de iubire, mergând cu pași ușori. Bicele pocneau și deasupra noastră plutea un nor de brumă de gheață.

Totul în sfârșit părea că ne ajută să ne îndreptăm spre Pol.

Cămpul fu întocmit în dimineața zilei de 20 Aprilie, soarele era la Nord-Est. Gheața avea tonuri violete, vântul de Apus ne biciuia fețele înghețate. Inflăcărarea noastră era la culme și mulțumită acestei inflăcărări, făcurăm un foarte lung marș pe o gheață obișnuită, astfel că eram osteniți, ca de obicei.

Trudiți peste măsură și prea somnoroși pentru a mai prezăti ceaiul, așezarăm la foc zăpadă pentru topit, în care puserăm câteva bucăți de pemican; după aceea, ochii ni se închiseră. Înainte de a fi putut isprăvi masa și perdură cunoștința despre tot, vreme de opt ceasuri. Observațiunile arătau 89 grade, 46 minute, 5 secunde latitudine și 94 grade, 52 minute longitudine.

În ziua de 21 Aprilie, după miezul nopții, pornirăm din nou în cântecele tovarășilor mei și lătratul cânilor.

În ziua aceea, câinii aveau înfățișarea puternică și mândră, iar Erukishook și Ahwelah, cu toate că slăbiți și deșirați, aveau demnitatea eroilor celei mai mari bătălii ce fu dusă vr-o dată la izbândă.

Ne simțiam toți în raiul învingătorilor, după ce ne primejduisem viața și după ce suferiserăm cu voce chinurile unui iad de gheață.

Pământul ce străbateam ne părea aproape sfânt. Când podometrul arată paștruzeci mii și jumătate, ne oprirăm și dormirăm liniștiți, căci simțirăm că ajunserăm în apropierea aței pământului.

Observațiunile arătară că ne găseam la 89 grade 59 minute, 43 secunde latitudine; astfel că din locul, pe care ne găseam, trebuia să vedem locul, pe care se află Polul. Înaintărăm încă cincisprezece secunde; făcurăm observațiunile suplimentare și poposirăm; cădtră apoi un igos și ne pregătirăm să petrecem cât mai plăcut vremea trebuincioasă pentru facerea a două serii de observațiuni.

În felul acesta pozițiunea noastră era îndoit determinată, și că țigam o zi de odihnă foarte trebuincioasă.

Erukishook și Ahwelah petrecură ziua dormind. Eu însă dormii foarte puțin. Ținta mea era atinsă; ambiția vieții mele era realizată. Cum o re-ași fi putut dormi într-o asemenea împrejurare și într-o asemenea clipă?..

În sfârșit ajunserăm în centrul boreal. Visul națiunilor era realizat. Goana de sute și sute de ani era sârșită de noi. Steagul fu înfipt în Pol. Era în ziua de 21 Aprilie, anul 1908. În acest loc soarele arătă amiază, însă ceasul, era o problemă de nereșolvat, căci aci toate meridianele se întâlnesc. Cu un pas puteam trece de pe o parte a globului pe partea oasă, cu un pas puteam trece de la miezul zilei la miezul nopții. În acest loc există numai o singură zi și numai o singură noapte într-un an. Latitudinea era 96 grade, temperatura —38 grade Fahrenheit, presiunea atmosferică 29,83. Răsărit, Apus, Miază noapte dispăruseră, în toate direcțiunile rozetii vânturilor; era numai Miază zi. Busola însă,

Va putea să înduplece la asta și pe Raveca. Ea are podoabe destule, au și bani, și nu-l va împinge pe el la moarte.

Era noapte destul de luminoasă, și Angheluș zărea bordeiul podarului. Putea să meargă deci cât de încet și cât de liniștit; cum e apa înghețată, trec oamenii printr-alte părți râului și nu mai vin pe aici pe la pod.

Deodată însă, iată că dintr-un tufiș de salcie se desfac două umbre negre. Dintr-altul, alte două, și luna, ce dăduse într-un petic de senin, luci deodată din patru baionete puse pe pușcă. Țiganul găci îndată ce-i, și într-o clipă îngheță de spaimă. În a doua însă, sângele i se încălzi, începu să fiarbă, și o porni în goană nebună spre apă. Bordelul era aproape, dar la bordei nici nu s-a gândit el acum.

O detunătură, două trei, îl petrecură, dar nici un glonț nu l-a ajuns, și Angheluș era gata să iasă de pe spatele de gheață a râului, când ceva pârâi sub picioarele lui. Într-o clipă, gheața se sparse, și Angheluș se cufundă în apa verde-rece, sub podul de gheață.

(„V. R.”)

arunce zdrențele de pe ea și să moară de plăcerea atingerii mătăsi de trup, și a tuturor podoabelor. Și, dacă aceasta n-o mai putea face decât în zilele mai moi, creștea dorința ei după alte și alte podoabe. Așa că Angheluș puțin mai stătea acum pe acasă, în bordeiul podarului.

Și-i zicea câte o dată:

— »Iată, Ravecă, tu ai podoabe destule, ia să smai odihnesc și eu!«

Ea atunci își întorcea obrazul dela el, și nu-i mai vorbia, nu se mai apropia de el, până ce nu venia c-o nouă podoabă.

— »Asta-i a dracului, — zicea Angheluș dela o vreme, — asta are să mă mănânce fript. Dar judeca astfel numai până ce pune mâna pe târگاș. Când pornia cu el spre bordei, inima lui se muia, ca ceara, de o căldură bună, ce-i inunda tot trupul.

Iși pierdu însă mult, în timpul din urmă, din elasticitatea mișcărilor de pisică, și fura tot mai greu, tot mai cu teamă. Și, într-o noapte de Făurar, venia spre casă tare abătut. Abia a scăpat, abia s-a pierdut urma dinaintea celor ce-l urmăreau. Auzise șoptindu-se prin târg că i-ar fi aflat culcușul, c-ar ști mulți unde se ascunde, și mergea spre casă cu gândul hotărât, că n-are să mai fure multă vreme.

care se îndrepta spre polul magnetic, era tot așa de folositoare ca peste tot.

Cu toate că izbândă cuceririi noastre ne umplu de bucurie, a doua zi dispozițiunea noastră se schimbă, după ce făcui toate observațiunile dorite și după ce studiai condițiunile locale. Cercetând orizontul simțirăm o senzație intensă de singurătate. Cât de deșert și neprietinos era acest loc, care ațătasă ambițiunea atâto-generațiunii! Peste tot numai câmpii de zăpadă purpurie. Nici o viață, nici un părământ, nici cel mai mic lucru, care să întrepună monotonia gheții. Noi eram singurele ființe viețuitoare în lumea moartă de gheață.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 3 Nov. De azi dimineață arde moara bine cunoscută „Hungaria“. Daunele sunt de două milioane. Focul a izbucnit la ora 6 dimineața. La ora 4 d. a. focul nu era încă stins.

Budapesta, 3 Nov. „N. Fr. Presse“ află că Justh va convoca zilele acelea Camera și va provoca o decisiune hotărâtă. Ziarul crede că votul Camerei nu va fi favorabil lui Justh, în care caz acesta și-ar da dimisia.

Viena, 3 Nov. Primul ministru baron Bienert a fost primit eri în audiență de împărat, căruia i-a prezentat hotărârea consiliului de miniștri, pentru sancționarea legii cu privire la apărarea limbii naționale și dimisia miniștrilor cehi. Împăratul a aprobat atât sancționarea cât și demisia miniștrilor cehi, cărora le-a acordat titlul de conșilieri intimi.

Galați, 3 Nov. Muncitorii sindicaliști din Galați în urma unei întruniri ținute aseară, au decis să declare Joi greve generală.

Londra, 3 Nov. „Morning Leader“ anunță din Kubel că dela atentatul săvârșit asupra lui Ito, resident general al Japoniei la Seul, capitala Coreei, se observă o iritațiune extremă în contra domniei străine japoneze. În capitală la Seul, s-au întâmplat mai multe ciocniri sângeroase între Coreani și unele autorități japoneze.

Londra, 3 Noemvrie. — „Daily Chronicle“ află din Madrid, că mai mulți generali au ținut o consfătuire secretă la un senator. S'a hotărât ca să se stabilească o dictatură militară în Spania.

Londra, 3 Noemvrie. La 67 de alegeri de consilii municipale, în 36 de locuri au reușit candidate femei.

Paris, 3 Nov. Corespondentul special al ziarului „Le Journal“ din Madrid a reușit să fie primit în audiență de către regele Spaniei. Regele a spus că regretă mai ales că Franța i-a adus cele mai multe acuzări. Poporul francez n-a cunoscut bine faptele petrecute la Barcelona și dacă furia mulțimii este încă explicabilă regele declară că a suferit mult de faptul că intelectualii și oamenii de știință au condus mișcarea de protestare.

Belgrad, 3 Noiembrie. Duminecă s-a întâmplat un nou conflict între regele Petru și prințul George. Regele îl somase pe prințul George în mod energetic ca să renunțe la politică. Prințul a răspuns că e foarte trist ca regele să fie o jucărie în mâinile miniștrilor. „Eu au voi ingenuchia în fața unor jecuziți vechi radicali ca Passici și Milovarovici, cari m-au înșelat de atâtea ori.“

Dresda, 3 Noiembrie. Rezultatele balotagelor pentru a doua Cameră a Saxoniei au fost cunoscute abia la oarele 8 și jumătate seara. Au fost aleși 7 conservatori, 8 liberali-naționali, 3 liberali, 2 democrați socialiști.

Bibliografie.

Au apărut:

»Lucafărul«, Nr. 21, cu următorul sumar: I. Agârbiceanu: Apariții bolnave în societatea noastră. A. Mirea: Traducând pe La Fontaine... (poezie). Ion Gorun: Pe lumea cealaltă. Victor Eftimiu: În casa de peste drum... (poezie). Al. Cazaban: Căprioara. Z. Bărsan: Sonet (poezie). G. Panu: O discuție la Junimea. Dări de seamă: Tudor Pamfil, Jocuri de copii (E. H.). Cronică: Adunarea generală a »Asociației«. Centenarul lui Șaguna. Concertul »Reuniunii române de muzică« din Sibiu. Teatru românesc în Sibiu. † A. Baltazar. † Cesare Lombroso. Iancu Prostu. Știri — Poșta Redacției. Ilustrațiuni: Comuna Sănosif. Fruntarul bisericii din Sănosif. Moșnegii din Sănosif. Fabe din Sănosif. Casa parohială din Sănosif. Tineretul din Sănosif la »Invărtăcit« (1909).

»Chestia noastră bisericească«, de preotul Const. Morariu, Caransebeș 1909, tip. diecezană. O broșură de 35 pagine apărută ca nr. 6 din »Biblioteca deșteptării poporului«.

Les Hongrois et la nationalité roumaine en 1909. Procès de presse et autres persécutions, par N. Iorga, Vălenii-de-munte 1909. Broșură de 45 pag. Prețul 50 bani.

Bucolicele și Georgicele lui Vergiliu traduse de cunoscutul și apreciatul scriitor și profesor pensionar M. Străjanu. București I. V. Sococu. Se pot procura orin librăria A. Mureșianu. Prețul cor. 2.60 plus 10 fil. porto.

Traducerea e făcută de un bărbat competent, din cuvînt în cuvînt și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnasiali, cari au fost nevoiți pînă acuma a utiliza traduceri străine, de sigur se vor bucura de această carte.

M. Străjanu: »Legătura între filosofie« și științele experimentale. I. Întelelesul filosofiei. II. Problema puterii de viață ca hotar între filosofie și știință. — Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

M. Străjanu: »Nerina«, un episod din viața poetului Leopardi (necelă după Paul Heyse). Prețul 30 b., plus 5 b. porto.

POȘTA REDACȚIUNELI.

V. Rus, Viena. Frumos, că după 15 ani iarăși te trudești cu limba românească. Cu toate acestea nu poți aștepta dela noi să te răsplătim făcând reclamă »Eintjährlig-Freiwilligen-Kalender«-ului d-tale. Dacă ar fi un »călîndar pentru voluntari«, am mai putea. — Limba mamei tale o înveți din iubire sau de silă; dar pentru reclamă nici-o dată. Bine înțeles, d-ta, care de 15 ani ai lipsit dintre Români, nu știi unde batem cu vorba asta.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Râm.

Redactor responsabil: Dr. Sever Dan.

Pentru reînprospetarea cât mai repede a forțelor după boala de friguri

și alte morburii, cari slăbesc pe om, »Emulsiunea lui Scott« aduce cele mai bune servicii.

Emulsiunea lui Scott

are gnost plăcut, e ușor de mistuit și o iau bucuros chiar și aceia, cari nu pot suporta ori și ce preparat. Pentru aceea este

EMULSIUNEA lui SCOTT

cu mult mai mare efect.

În cece privește curățenia preparatiei și siguranța, în efect, Emulsiunea lui Scott este ceva ideal și ea e recunoscută pretutindeni ca cea mai bună. — 11.

Veritabilul număr cu marca — pescarul — cu semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani.

Se capătă în toate farmaciile.

**Dela librăria „GAZETEI“ Braşov
se pot procura următoarele cărţi**

(La cărţile aici înscrise este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăţie.)

- M. Sadoveanu.** „Floarea Oflită“, roman. Preţul 2 cor. (plus porto bani) 20
- Stefan Iosif.** „Credinţe.“ Poezii a cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar.** „Bătrânii“, schiţe din viaţa boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Boureanu.** „Povestiri din copilărie“. Preţul a cor. 1.50
- Ion Manolache-Holda.** Fete, portrete schiţe şi nuvele, ediţie I. 316 pag. Preţul Lei 1-50
- Vasilie C. Osvadă.** „Legea Tovărăşilor“. Preţul — 50 cor. (plus 6 porto b.). — 55
- M. Eminescu.** Poezii postume“, ediţie nouă, 263 pag. cu note. Preţul c. 1.50
- Il. Chendi.** „Fragments“. Un şir de interesante articole (informaţiuni literare), şi sunt o continuare a volumelor „Preludii“ şi „Foilétoane“ scrise. 246 pag. Preţul Lei 2.50
- A. N. Beldiceanu.** „Chipuri dela Mahala“ Conţine 305 pag. Preţul cor., 1.50
- Dante.** „Infernul“ traducere în versuri de N. Gane. Preţul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.
- „Prin Vraja Dragostei“, nuvele de **Vasile Pop.** editura Minerva. Preţul C. 1-50 plus 10 fileri porto.
- Guy de Maupaanssi.** „Povestiri alăe traduse de M. Sadoveanu. 2 cor.
- Octavian Goga.** „Poezii“. 1 cor.
- Zaharie Bărsan.** „Poezii“. 1 cor. 50.
- Sandu (Aldea).** „Căţicica Pulgarului“ — 50 bani.
- Ioan Adam.** „Năzuinţi“ povestiri şi „Pe lângă vată“, pilde şi glume ţărăneşti. Ambele a 1.50 cor.
- St. O. Iosif.** „Zorile“ Dramă istorică în două acte şi în versuri. Preţul 1 cor. (10 b. porto).
- „P. Ispirescu“ Povestirile unchişului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).
- M. Sadoveanu.** „Vremuri de Bejemie“ 2 cor.

Publicaţiune.

Comisiunea orăşănească pentru conscrierea viriliştilor va ţinea Sămbătă în **6 Novembre** a. c. la 3 oare p. m. şedinţa sa publică în localul registraturii din edificiul magistratual (Strada Porţii Nr. 63) spre scopul compunerii listei orăşăneşti a viriliştilor pe anul 1910.

Ori şi cine are voiă, de a se presenta înaintea comisiunii şi a-şi valida dreptul de a fi înscris în lista viriliştilor, şi a dovedi îndreptăţirea la înscriere.

Brassó, 1 Novembre 1909.

Comisiunea orăşănească pentru conscrierea viriliştilor. (765,1-1).

Cursul la bursa din Viena.
Din 2 Noembrie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%.	112 65
Renta de aur de aur 4%.	91 60
Impr. ca. fer. ung. în aur 3 1/2%.	81 80
Impr. ca. fer. ung. în argint 4%.	82 25
Bonuri rurale croate-slavone	93 75
Impr. ung. cu premii	2 1 50
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	144 80
Renta de hârtie austr. 4 1/10	94 80
Renta de argint austr. 4 1/10	94 70
Renta de aur austr. 4%	116 45
Renta de corone austr. 4%	94 70
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	84 35
Losuri din 1860	164 50
Acţi de-ale Băncei ung. de credit	769 —
Acţi de ale Băncei austr. de credit	658.50
Acţi de-ale Băncei austro-ung.	1769.—
Napoleondori.	9 11
Mărci imperiale germane	117 70
London vista	240 90
Paris vista.	95 52 1/2
Neto italiene.	94 80

Cursul pieţei Braşov.
Din 3 Noembrie n. 1909.

Bancnote rom. Comp.	18 90	Vend.	18 96
Argint român	18 80	„	18 90
Argint turcesc	21 50	„	21 60
Scris. fonc. Albine 5%	100 —	„	101 —
Quete Ruşesci	254.—	„	256 —
Napoleondori.	18 04	„	18 06
Gabeni	11 20	„	11 40
Mărci germane	117 —	„	117 50

Funcţionari voiajori

Din partea unei societăţi de asigurare bine acreditate se caută
versaţi în afaceri de asigurare, pentru serviciu extern (achizitori), cari au relaţii cu cercuri mai bune, eventual domni solizi, cari doresc să se dedice acestei ocupaţiuni. — Oferte cu indicarea pretensiunilor sunt a se trimite sub: H. Z. 1000 la administraţia acestui ziar. (759,5 — 8.

Original Victoria, Köhler, Afrauna, Wittina, Gritzner,
sunt maşini de cusut de cea mai bună calitate.
Fabricate de clasa primă în ce priveşte aranjamentul şi executarea lucrărilor.
Reprezentante de **MICHAEL MOOSER,** Braşov, Strada Porţii Nr. 39, mare atelier mecanic de reparaturi. Maşine de scris şi Gramafon se reparază.
(715,18—50.)

GEORGE BUCĂ
croitor bărbătesc,
Braşov, Strada Orfanilor Nr. 7.
Confecţionează:
Costume moderne. Fason elegant.
Depozit de **Stofe veritabile engiezeşti.**

WILHELM SCHMIDTS,
Franzelărie fină şi de lux. Brutărie, Vânzare de făină.
Braşov, Str. Apei 3, Str. Hirscher 2.
In fiecare zi se capătă de 3-ori **frânsele proaspete, şi pâne de casă.** Pâne neagră Graham proaspătă. **Cozonacl şi Pizmeşti proaspeţi** în fiecare zi.
La toate expoziţiile unda au luat parte, produsele mele au fost premiate cu cel dintău preţ. La expoziţia din Bucureşti din anul 1906 premiat cu medalia de argint.

RETHY BELA APOTHEKER
PEMETE BOMBONS
PREIS 60 Heller

Contra tusei, răguşelei şi catarului are efect mai bun
Bomboane Pemete ale lui **RETHY**
a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres **Bomboane Réthy,** deoarece sunt multe imitaţii rele
1 Carton 60 bani.
Să cumpărăm numai **RÉTHY Pemete bombóne!**

Nu scăpaţi ocazia de a lua parte la loteria Clasei I. a 25-lea Loterie de clasă reg. ung. **Colectură principală**

Julius Friede & Comp.
Braşov, Strada Vamei Nr. 36. Filiala Sibiu Strada Cisnădiei Nr. 1.

Recomandă losuri de Clasa I-a a căror tragere va fi în **18 şi 20 Novembre a. c.**

1/8 orig. los, 1/4 los, 1/2 los, 1/1 los
cu preţul de K 1-50, K 3— K 6— K 12—

Comandele se execută imediat, dacă se trimite preţul losurilor, sau se trimit cu rambursă.

Mandate postale şi planul loteriei la cerere stau la dispoziţie franco.
(759,4—4.)

TIPOGRAFIA A. Mureşianu
Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziţiune de a pute esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint şi colorii.	REGISTRE şi IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRŢI DE SCIINŢĂ, LITERATURĂ SI DIDACTICE	BILANŢURI.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Cuverta, in tola mărimca.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI şi RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREŢURI-CURENTE SI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ SI DE NUNŢĂ DE PA DORINŢĂ SI IN COLORII.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNŢURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul. înderept în curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la **Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.**

„Gazete Transilvauei“ cu numărul a 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudlof şi la Eremias Nepoţii.